

'hak-al

J.C. Bezuyen
Smetanastraat 23
4102 BA CULEMBORG

12de JAARGANG

NR. 5

OKTOBER 1986

NWC

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

natuur-en vogelwacht CULEMBORG

Vrijdag 24 oktober

bijzondere dia-avond in "De Ketelvink", aanvang: 20.00 uur.

toegang gratis voor iedereen

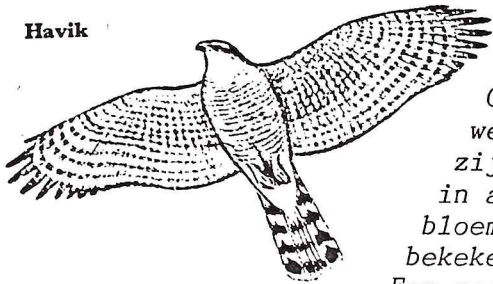
over De Veluwe, een rijk geschakeerd natuurgebied.

Door dhr. E. van Hell uit Renkum.

*****

De Veluwe; wie van ons is daar nog nooit geweest? Maar ..... kennen we dit grootste natuurgebied van ons land werkelijk? Weten wij hoeveel verschillende landschappen er deel van uitmaken, welke vogels, zoogdieren en insekten hier voorkomen, welke planten er groeien?

Havik

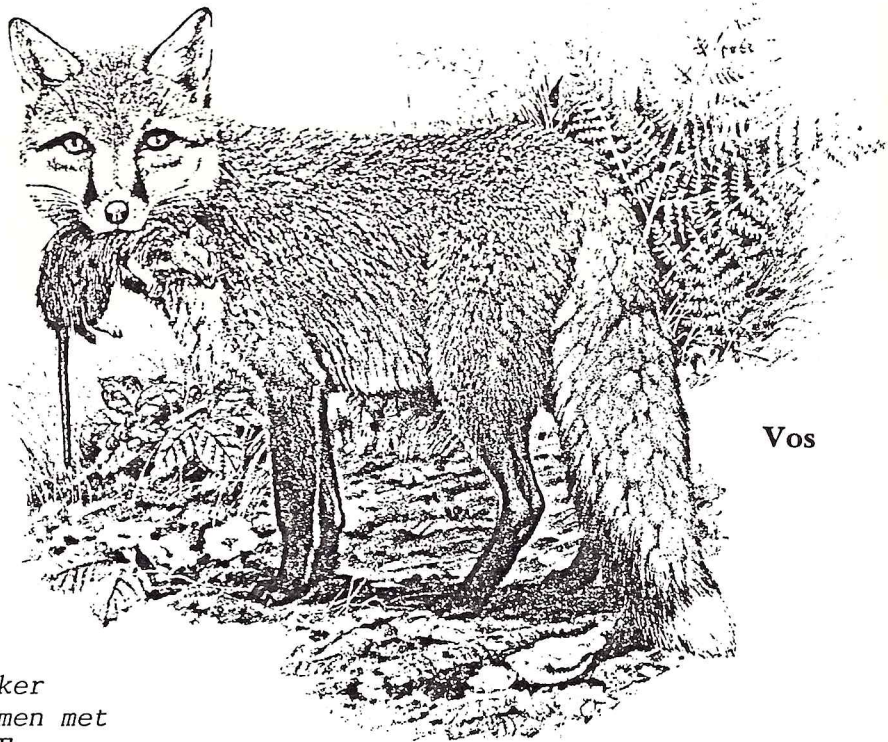
Onze gast van vanavond, dhr. Van Hell, kent de Veluwe zoals weinigen die zullen kennen. Zijn jarenlange omzwervingen met zijn camera hebben een unieke serie dia's opgeleverd. De Veluwe in al zijn aspecten: de verschillende jaargetijden, de vogels, bloemen, insekten, maar ook de landschappen o.a. in vogelvlucht bekeken.

Een mooi en groot natuurgebied kent zijn bedreigingen. Ook die komen aan de orde en de noodzaak van een goed natuurbeheer zal duidelijk worden aangetoond.

Het hele programma zal op grootscherm in overvloeiprojectie worden gepresenteerd.

Vanaf 19.00 uur is "De Ketelvink" geopend en halverwege de avond is er een pauze.

Voor deze boeiende avond rekenen wij op een grote opkomst.

Vos

Stel ons en onze gastspreker dus niet teleur en kom samen met ons genieten van DE VELUWE.

Tot ziens op 24 oktober .....

namens de N.V.W.C.

Leo van der Kooij

*****

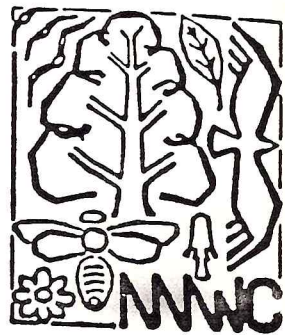
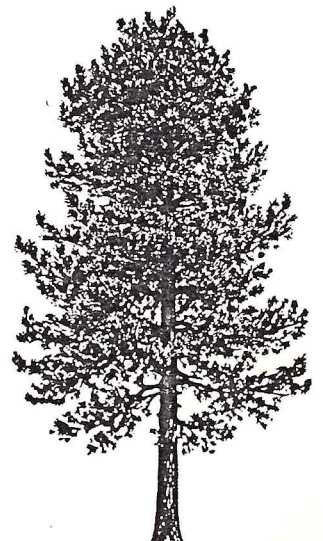
***

*

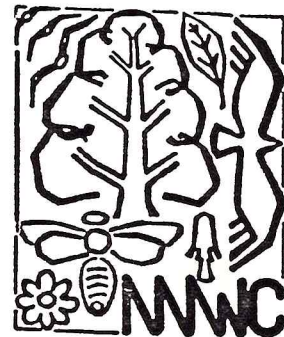
DAS

Zwarte Den

natuur-en vogelwacht CULEMBORG

Vooraankondiging

Winterkamp op Texel

van zaterdag 27 december 1986 t/m 1 januari 1987.

in de (verwarmde) kampeerboerderij "Prinsenhage" nabij het natuurgebied de Slufter.

tevens Uitnodiging

voor een informatie-avond over onze kampen op vrijdag 31 oktober, aansluitend aan de jeugdbijeenkomst om 20.00 uur in "De Ketelvink".

Beste N.V.W.C.-leden,

Een van de tradities binnen de Natuur- en Vogelwacht Culemborg is het winterkamp in de kerstvakantie. Voor degenen die al eens of meerdere malen aan zo'n kamp hebben deelgenomen, hoef ik niets uit te leggen van wat dat allemaal inhoudt. Maar ik weet wel zeker dat er veel leden en vooral jeugdleden zijn die graag eens mee zouden gaan, maar er nog nooit aan toegekomen zijn.

De volgende vragen kom je zoal tegen als het onderwerp kampen ter sprake komt:

- * Ben ik niet te oud of te jong voor zo'n kamp?
- * Moet je niet vreselijk actief zijn?
- * Wie is de leiding?
- * Is het wel gezellig met zo'n groep?
- * Word je als nieuweling wel goed opgevangen?
- * Is het iets voor gezinnen?
- * Kan je ook aan een goede nachtrust toekomen?
- * Hoe worden de kosten berekend?
- * Is het niet te primitief?
- * (vraag van ouders) Wordt er op mijn kind gelet of hangt het er zo'n beetje bij?
- * Hoe wordt het vervoer geregeld?
- * Enz., enz., enz.

Welnu dit alles en wat verder nog ter tafel komt aangaande kampen zal op 31 oktober worden duidelijk gemaakt.

Deze bijeenkomst is bedoeld voor iedere belangstellende die misschien wel eens aan het winterkamp zou willen deelnemen.

Ook ouders van jeugdleden zijn van harte welkom al is het alleen maar om eens kennis te maken.

Dus deze bijeenkomst is louter informatief en verplicht tot niets. Er zullen dia's van vroegere kampen worden vertoond en er zijn foto's te zien.

Tot ziens allemaal op 31 oktober
namens de N.V.W.C.
Leo van der Kooij

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg.

Bibliotheek:

Peter Berkien, Van Hoogendorpstraat 7, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7.
Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

"Het Vogeljaar":

Jaarabbonnement 1986 door overschrijving van f 18,50 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vógeljaar".

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar, volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A, Culemborg.

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.
Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Han Jansen, Akkerwinde 10, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 5 5 1.

Knotwilgenwerkgroep:

Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

Nestkasten-koördinatie:

Marcel van Dord, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 1 6 1.
Peter Berkien, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7 (Plantage).
Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 0 0 1 (overige nestkasten).

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direkt bij terugbezorging).
Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmsstraat 1, Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".
Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, 4102 BA Culemborg.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdistraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Henk Vennix, Eikeboom 47, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 8 2.

Inleveren waarnemingen:

Nico Peek, Sleutelbloem 4, Culemborg; Henk Vennix, Eikeboom 47, Culemborg;
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg.

*****

K O N T A K T - A D R E S S E N

Vogelbeschermingskonsulent:

Marcel v.d. Tol, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Asielhouders:

A.J. v. Frankenhuyzen, Kortenhoevenweg 159, 4128 LD Lexmond (tel.: 03474-1677).
A.P. v. Bijsterveld, Heermoeshof 4, Houten, tel.: 03403-1762 (roofvogels en uilen).

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven).

Vrieling 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen).

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist).

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 15744.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 3, 6811 AA Arnhem; tel.: 085 - 51506.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;
tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974.

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Stationsstr. 34, 4001 CE Tiel; tel.: 03440 - 19878.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085-420944.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC A'dam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, 030 - 3 3 1 3 2 8.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland
tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

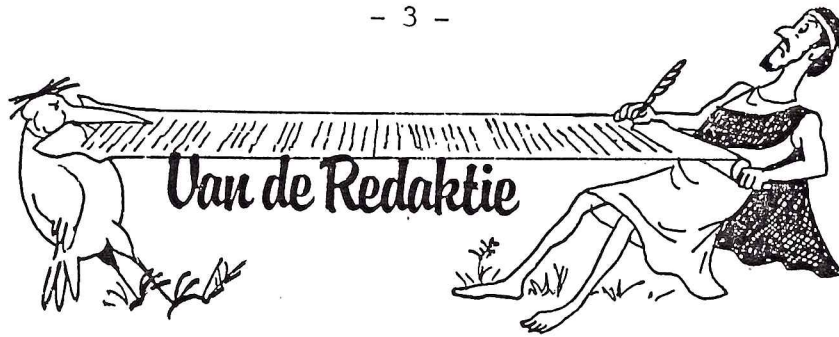
Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 03404 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

E.J. Edel, A. Coolenstraat 14, 4003 DM Tiel; tel.: 0 3 4 4 0 - 1 1 9 5 7.

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; tel.: 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.
0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

Misschien valt het nauwelijks op maar het lettertype van de Hak-al is duidelijker geworden. De komende jaren zal dat ook wel zo blijven. Wat is er gebeurd? De N.V.W.C.-schrijfmachine begon dusdanige mankementen te vertonen dat de keus was - of tegen hoge kosten iedere keer laten repareren of vervanging door een nieuwe machine met inruil van de oude.

Gezien o.a. de leeftijd van de machine, de restwaarde en ondanks de mankementen een gunstige inruil is er een snelle beslissing genomen (omdat de Hak-al de deur uit moest): inruilen van de oude machine en tegelijkertijd aanschaf van een nieuwe! (mede mogelijk dankzij subsidie Stichting Zomerfeesten!).

Twee problemen minder dus, de tweede, "de vloer in de Ketelvink" lijkt gezien het succes van de stroopwafelaktie binnen afzienbare tijd tot het verleden te behoren.

In de december Hak-al zal een volledig verslag komen van het kamp j.1. september naar Swalmen.

Het winterkamp, ditmaal naar Texel, staat echter alweer voor de deur (zie aankondiging via konvo!).

De winter staat ook voor de deur en dat betekent een vol N.V.W.C.-programma. De vogelkursus draait met ruim 40 aankomende "vogelaars(sters)", dat betekent dus ekskursies en kursusavonden. Het knotseizoen start 29 november a.s.; vrijwel iedere vrijdag jeugdavond in de Ketelvink en éénmaal per maand een lezing met dia's over diverse onderwerpen.

Het weekend van 5/6 december geen activiteiten i.v.m. Sinterklaas.

Als afsluiting van 1986 dus het winterkamp op Texel.

Veel leesplezier en tot ziens bij een van de activiteiten!.

*****

Inhoud:

- * pag. 4 - verslag maandelijkse vergadering d.d. 18 augustus 1986.
- * pag. 5 - nieuws van de zoogdierenwerkgroep.
- * pag. 6 - een dagje grasduinen in Kroondomein 't Loo.
- * pag. 8 - waarnemingenlijst.
- * pag. 9 - activiteiten van de vogelwerkgroep.
- * pag. 10 - amfibieëntrek 1986.
- * pag. 12 - nestkastennieuws.
- * pag. 13 - verslag maandelijkse vergadering d.d. 15 september 1986.
- * pag. 14 - verloop van de stroopwafelaktie 1986.
- * pag. 15 - ekskursieprogramma.

*****

***

*

Aanwezig: Kees v.d. Linden, Joop Bezuyen, Gerard van Ruiten, Breun Jansen, Natschka Jansen, Henk Vennix, Berbera v.d. Vate, Frans Waroux.

Ingekomen:

- geboortekaartje van Berry & Claudien Lucas, waarbij zoon TOM hopelijk als ge-waardeerd lid t.z.t. zal kunnen gaan fungeren.
- brief van het Anjerfonds, als antwoord op ons verzoek om subsidie d.d. 27-12-'85, met een bericht van toezegging ad. f 1.000,-- zijnde 20 % van begrote kosten voor aanschaf van hulpmiddelen in onze clubhuisruimte.
- brief van de Raad van State inzake beroepschrift d.d. 21-03-85 met de mededeling dat e.e.a. is doorgezonden naar B & W van Culemborg.
- brief Gemeente Culemborg inzake een goedkeuring door Gedeputeerde Staten van Gelderland m.b.t. een erfpachtsovereenkomst aangaande "De Ketelvink".
- Convo Kritisch Bosbeheer inzake een drietal ekskursies, t.w. naar de westelijke Pyreneeën, de Belgische Bossen of naar de min of meer oorspronkelijke Rijnoverbossen in de Elzas.
- schrijven Gem. Culemborg inzake het instellen van een educatief beraad voor vol-wasseneneducatie.
- verslag van de Gelderse Milieufederatie van de werkgroep Afvalstoffen - betref-fende systeemkeuze afvalstoffenverwerking.
- schrijven van het SOVON inzake het volgen van eenaantal ontwikkelingen van onze wintervogels m.b.t. het zgn. PTT-project (punttrajecttelmethode).
- verzoek van Vogelbescherming voor het leveren van een aantal gidsen t.b.v. een vogelkursus via de T.V. als vervolg op een eerder met succes gegeven cursus.
- enkele tijdschriften, o.a. De Kruisbek, Natuur & Milieu, Lo Strillozo, Argus, De DompHoorn, Stichting Het Gelders Landschap.
- een bericht van toekenning van een subsidie ad. f 1.000,-- van de Stichting Zomerfeesten.

Uitgaand:

- bedankbrief aan de Stichting Zomerfeesten.

Stroopwafelaktie:

De konvo naar de leden in Culemborg is uitgegaan. De pers wordt geïnformeerd. In het weekend van vrijdagavond 19 - zaterdag 20 en maandag 22 september zal worden getracht 1500 pakjes à 10 stroopwafels aan de man(vrouw) te brengen.

De leden worden verzocht om binnen hun kennissenkring aandacht aan deze aktie te geven. Ook de plaatselijke radiostations zullen worden geïnformeerd.

Op vrijdag 12 september wordt door het comité een bijeenkomst belegd in "De Ketel-vink" om deze aktie zo goed mogelijk te laten verlopen. Wilt u deelnemen kom dan vrijdagavond half acht even naar "De Ketelvink".

Vogelkursus:

De reacties op de inmiddels verschenen persberichten hebben inmiddels zo'n 25 cursisten opgeleverd. Gezien het inhoudelijke van de cursus en de beschikbare ruimte kunnen nog maar een klein aantal deelnemers worden aangenomen.

De inschrijvingstermijn sluit begin september. Inlichtingen kunnen worden ver-kregen bij Gerard van Ruiten (tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1).

Deelnamekosten f 35,-- voor leden en f 50,-- voor niet-leden.

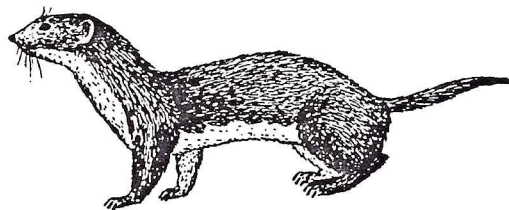
Beheerskommissie:

Ter verfraaiing van het interieur van "De Ketelvink" worden tafelkleedjes aange-schaft. Enkele kleine reparaties (lamp Keuken en buitenverlichting) zullen worden uitgevoerd. Ook wordt een onderhoudskontraakt t.b.v. de verwarming geregeld.

Bij de bar zal een planbord worden aangebracht waarop alle ekskursies, bijeenkom-sten, dia-avonden, e.d. zullen worden aangegeven. Eenieder kan zich daar van alles op de hoogte stellen indien hij de Hak-al niet bij de hand heeft.

Voorzitterschap N.V.W.C.:

Omdat onze voorzitter, Kees v.d. Vate een functie buiten Culemborg heeft aanvaard waarbij hij per 1 september a.s. wordt verwacht is deze post binnen het bestuur vacant geworden. Vice-voorzitter Kars Veling zal voorlopig waarnemen. Toch zullen we proberen voor deze post iemand bereid te vinden zodat Kars zich, los van de aan deze functie verbonden werkzaamheden, kan bezighouden met het jeugdwerk, inventarisaties, ekskursies e.d.

Frans Waroux

Wezel

Nieuws van de zoogdierenwerkgroep

Zoals eerder gemeld, heeft de zoogdierenwerkgroep in het weekend van 13 en 14 september j.l. een onderzoek gedaan naar het aantal soorten muizen, dat in het veld rond Culemborg voorkomt.

Het onderzoek werd verricht in de Regulieren met gebruikmaking van 40 zgn. 'Longworth-vallen'. Dit zijn inloopvallen, waarin aas en gras geplaatst wordt, en waarin de dieren een leefruimte vinden.

De 40 vallen werden in representatieve biotopen in de Regulieren neergezet, elk zo'n 5 meter van elkaar verwijderd. De vallen werden op vrijdag 12 september 's avonds geplaatst en zijn zowel op 13 als 14 september 's morgens en 's avonds gecontroleerd.

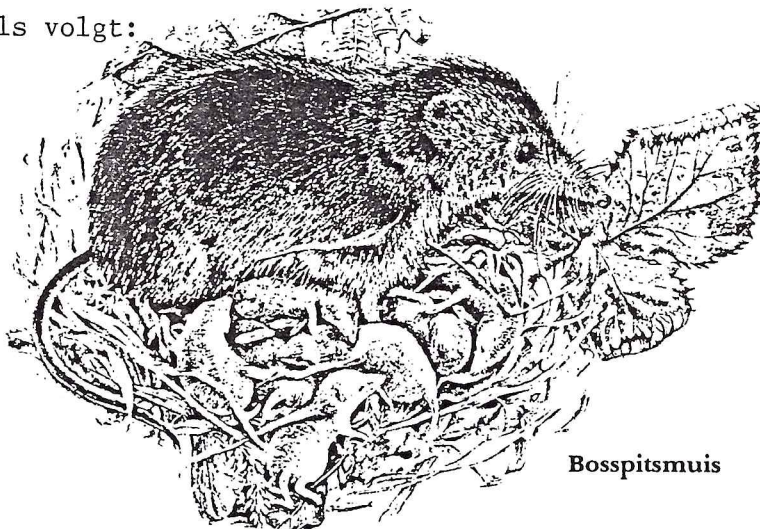
De resultaten van de vangsten luiden als volgt:

13/9: ochtend - 4 bosspitsmuizen
          - 2 rosse woelmuizen

          avond - 2 bosspitsmuizen
                  - 1 rosse woelmuis

14/9: ochtend - 2 bosspitsmuizen
          - 3 rosse woelmuizen
          - 1 bosspitsmuis

          avond - 1 bosspitsmuis
                  - 1 rosse woelmuis
                  - 1 wezel (!!!)

Bospitsmuis

Uiteraard mag uit dit onderzoekje geen enkele konklusie getrokken worden qua soortenrijkdom, populatie/dichtheid, biotoopvoorkeur etc.

Toch wil ik enkele kanttekeningen plaatsen, en wel:

* de bosspitsmuis werd voornamelijk aangetroffen aan de rand van grienden en weilanden, terwijl de rosse woelmuis in kruidenrijke struikgewassen gevangen werd.

* het blijkt dat de spitsmuis vrij gevoelig is voor een verblijf in een val. Helaas werden, mede door het koude weer tijdens de nachten, enkele bosspitsmuizen dood aangetroffen.

Een bijzondere vangst was die van de wezel. Met zekerheid kan nu vastgesteld worden dat naast de hermelijn ook deze marterachtige in de Regulieren verblijft.

De werkgroep zal in het voorjaar of de zomer van 1987 wederom een muizenonderzoek houden in zowel de Regulieren als de uiterwaarden rond Culemborg.

Gerard van Ruiten
coördinator

Een dagje grasduinen in Kroondomein 't Loo.

De "Koninklijke Houtvesterijen Het Loo", zoals de officiële naam luidt, is een zeer uitgestrekt terrein met een lengte van ca. 16 km., een breedte van zo'n 12 km. en een oppervlakte van ongeveer 10.500 ha. Dit gebied is een der grootste aaneengesloten natuurgebieden in Nederland. Het beslaat een groot deel van de oostelijke Veluwe tussen de plaatsen Apeldoorn, Vaassen, Epe, Vierhouten, Elspeet, Uddel, Garderen en Kootwijk. Het Kroondomein is niet altijd een zo groot aaneengesloten natuurgebied geweest. Het is tot één groot deel samengevoegd door de Oranjes. Vandaar het koninklijke in de naam. Degene die daarmee begonnen is, was Willem III. Hij kocht in de woeste en uitgestrekte jachtterreinen van de Veluwe een jachthuis, destijds een oud kasteel; tegenwoordig beter bekend als het *Paleis Het Loo*. In 1959 schonk koningin Wilhelmina haar bosbezit aan de Staat: "de Koninklijke Houtvesterijen Het Loo"!

Als Veluwe en wild liefhebbers, hadden Kees v.d. Linden en ondergetekende afgesproken om op vrijdag 5 september j.l. eens te gaan grasduinen in dit bijzonder fraaie stuk Veluwe.

Om 5.15 uur stond Kees met auto met imperial én met camera, brood en koffie in de bagage, bij mij voor de stoep. Na de fiets opgeladen te hebben vertrokken we enigszins slaperig richting Apeldoorn. Om 06.00 uur begon het al aardig te dagen en een kwartier later reden we dwars door één van de heidevelden met her en der berk en vliegden, *het Uddeler Veld*.

In het prille ochtendlicht zagen we tegen de bosrand drie edelhindes met een smaldier, een jong van het vorig jaar.

Op hun gemak keken ze eens onze richting uit en al snel gingen ze weer met hun bezigheden door. Rond 06.30 uur

parkeerden we de auto nabij "*de Kleefscbe Berg*" en, na een hap en een slok bestegen we onze tweewielers en reden in de koude ochtendlucht richting Elspeet.

Nauwelijks hadden we de pedalen rondgetrapt of op zo'n 50 meter zagen we een edelhert, een prachtige 14- of 16-ender met bronstmanen op de stevige hals, in

de dekking van een naaldbos. We weten dat dit grootste zoogdier van Nederland uitermate

gevoelig is voor verstoring en dus besloten we niet van onze fietsen af te stappen.

Rond 07.00 uur beleefden we nabij de Hoge Duvel een schitterende zonsopgang, altijd weer goed voor een dia, die

we dan ook prompt namen met op de voorgrond een jonge dennenaanplant gehuld in de ochtendnevel.

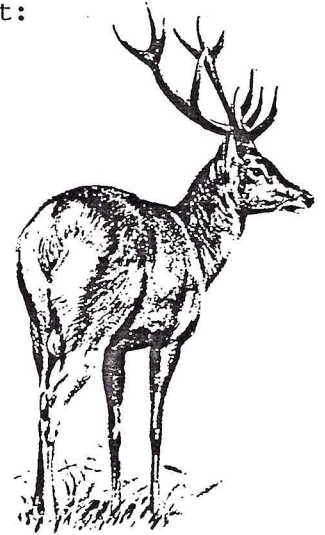
Na een reegeit waargenomen te hebben langs de weg nabij de "*Reevangst*", reden we om 07.15 uur de Vaassenseweg op, een

verharde zandweg tussen Elspeet en Niersen. Daar aangekomen probeerden we in het bezit te

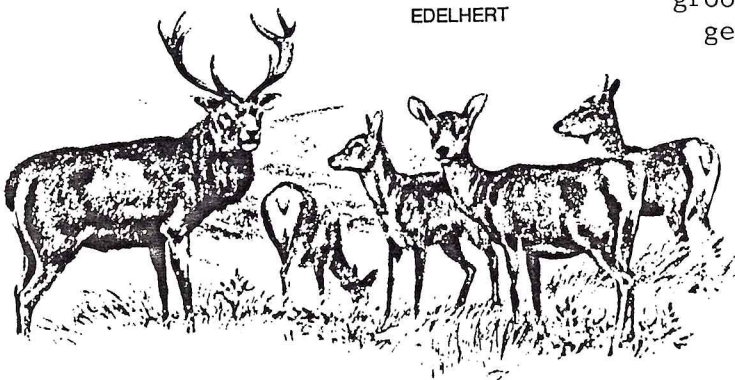
komen van een wandelkaart, aangezien de Kroondomeinen gedeeltelijk slechts toegankelijk zijn met deze kaart. Met van kou trillende handen wierpen we twee gulden in een plaatselijke automaat, maar die bleek defekt, dus dan maar zonder kaart grasduinen!

In een bosvak langs de Elspeterweg 'parkeerden' we de fietsen en begonnen een wandeling langs rustgebied "*Putterkoppel*". Onderweg veel prenten en wissels van het grofwild gezien en genoten van de zon, die het bos al gauw een aangener temperatuur gaf. Dit kwam duidelijk de aktiviteit van de vogels ten goede. De grote bonte specht, vlaamse gaai, boomklever, pimpel- en koolmees, geelgors en bosuil lieten zich bewonderen, resp. horen.

Rond 11.00 uur staken, op nauwelijks 70 meter, een hinde en haar kalf het bospad over. Na ons goed opgenomen te hebben, vervolgden ze rustig hun weg en verdwenen

Edelhert

EDELHERT

in een kaalslag nabij de Huigensberg.

Het edelhert is op het Kroondomein goed vertegenwoordigd. Momenteel leven er ongeveer vijfhonderd stuks. De gemiddelde stand van het reewild wordt geschat op zo'n 250 stuks.

Tegen 13.00 uur bereikten we, na een mooie wandeling door grote percelen loofbos met eiken en berken, met vossebes en bosbes als ondergroei, het bosvak met de fietsen weer. Na een stevige lunch, reden we via de Enhoutseweg richting Wiessel. Hier werd ons pad gekruist door twee edelhindes, die parmantig voortstappend de weg overstaken.

Even later hoorden we in een lariksbos een enorm gekraak; twee mannelijke wilde zwijnen - keilers - holden achter elkaar aan en lieten zich op zo'n 25 meter op een aangrenzend bospad mooi bekijken. Nauwelijks hadden we deze ervaring verwerkt toen nog eens drie zeugen in het Wiesselsche Bos, wroetend en wel, te zien waren. De totale populatie in het Kroondomein van het zwartwild, zoals de wilde zwijnen genoemd worden, bedraagt circa 350 stuks.

Via de Wiesselseweg bereikten we rond 14.00 uur "de Kleefsche Berg" weer, waar de gemotoriseerde vierwieler van Kees zo'n zeven uur vroeger geparkeerd was. Vervolgens reden we via Apeldoorn weer richting Elspeterweg, want uit betrouwbare bron hadden we vernomen dat aan de rand van het rustgebied "Putterkoppel" in de namiddag regelmatig een roedel edelherten uit de dekking kwam om op de aangrenzende heide te laveren (= grazen). Zo'n half uur later bereikten we de bedoelde plek. Voorzichtig werden staand statief en camera met telelens tussen de vliegdennen opgesteld en streken we neer tussen de pijpestrootjes in afwachting van hetgeen gebeuren zou. Een klein gezelschap van nieuwgierigen meldde zich echter ook op dezelfde stek en al pratend brachten zij de tijd door.

U zult begrijpen dat het schuwe wild zich die middag niet liet zien.

Moe, maar voldaan van het vele natuurschoon dat we gezien hadden, keerden Kees en ik huiswaarts.

Om 18.00 uur waren we beiden weer thuis en besloten zeker weer eens terug te gaan naar dit schitterende (half) natuurlijke gebied!

Op deze dag hebben we o.a. het volgende waargenomen:

zoogdieren:

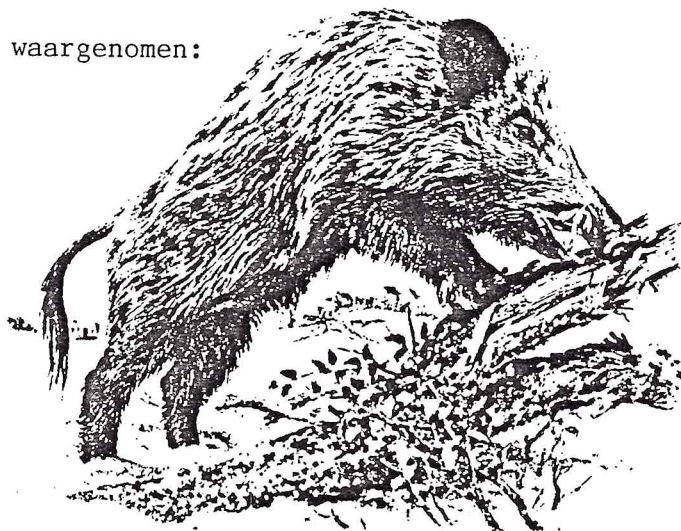
- edelhinde	5 exx.
- edelhert	1 ex.
- smaldier	1 ex.
- edelkalf	1 ex.
- reegeit	2 exx.
- wild zwijn	7 exx.

vogels:

- vlaamse gaai	ca. 8 exx.
- grote bonte specht	ca. 5 exx.
- zwarte specht	1 ex.
- bosuil	1 ex.
- boomklever	ca. 4 exx.
- geelgors	ca. 10 exx.
- pimpel- en koolmees	ca. 30 exx.
- buizerd	3 exx.
- tjiftjaf	1 ex.

planten:

- struikheide
- dopheide
- bekermossen
- tormentil
- grasklokje
- linnaeusklokje
- kussentjesmos
- gewoon sterremos
- geweizwam
- sponszwam

WILD ZWIJN

vlinders:

- citroenvlinder
- kleine vos
- vlinder spec.

mensen:

- (gelukkig) slechts enkele!

Waarnemingenlijst

Dit keer staan de gedane waarnemingen in het teken van doortrekkende en pleisterende stelt- en wadlopers.

Deze hoogbenige en druk voedselzoekende vogels werden de afgelopen maanden veelvuldig in de uiterwaarden waargenomen, zoals uit de volgende lijst blijkt:

<u>roodhalsfuut</u>	- 13-09-86 - 1 ex. - op hek nabij trektelpost Red. Waard (de trektellers)
<u>havik</u>	- 28-08-86 - 1 ex. - in glijvlucht boven populierenbos over Zeedijk (G.v.R.)
<u>sperwer</u>	- 22-08-86 - 1 ♂ ex. - jagend boven Red. Waard (G.v.R.) - 28-08-86 - 1 ♂ ex. - jagend boven Red. Waard (G.v.R.) - 23-09-86 - 1 ex. - in vlucht boven Verdistraat (G.v.R.)
<u>visarend</u>	- 10-08-86 - 1 ex. - trekkend r. ZW boven telpost en t.p. vissend op Lek! (F.S. + P.v.V.)
<u>boomvalk</u>	- 02-08-86 - 1 ex. - t.p. Regulieren (H.V.) - 22-08-86 - 1 ex. - in vlucht over Weidsteeg nabij Hamseweg. (G.v.R.)
<u>kleine plevier</u>	- 08-08-86 - 1 ex. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (H.V.)
<u>watersnip</u>	- 16-08-86 - 1 ex. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (H.V.) - 22-08-86 - ca. 10 exx. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (G.v.R.) - 28-08-86 - 5 exx. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (G.v.R.) - 20-09-86 - 20 exx. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (H.V.)
<u>oeverloper</u>	- 08-08-86 - 4 exx. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (H.V.) - 16-08-86 - 4 exx. - idem (H.V.) - 24-08-86 - 2 exx. - idem (H.V.) - 25-08-86 - 8 exx. - idem (G.v.R.) - 28-08-86 - 3 exx. - idem (G.v.R.) - 06-09-86 - 1 ex. - idem (H.V.)
<u>witgatje</u>	- 22-08-86 - ca. 5 exx. - opvliegend vanuit plasjes einde Weidsteeg (G.v.R.) - 05-09-86 - 1 ex. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (H.V.)
<u>tureluur</u>	- 17-08-86 - 3 exx. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (G.v.R. + H.V.) - 24-08-86 - 1 ex. - idem (H.V.) - 28-08-86 - 2 exx. - idem (G.v.R.)
<u>zwarte ruiters</u>	- 22-08-86 - 1 ex. - t.p. plasjes einde Weidsteeg (G.v.R.) - 24-08-86 - 1 ex. - idem (H.V.) - 05-09-86 - 1 ex. - idem (H.V.)
<u>groenpootruiter</u>	- 24-08-86 - 1 ex. - idem (H.V.) - 07-09-86 - 1 ex. - idem (H.V.)
<u>kemphaan</u>	- 16-08-86 - 2 ♀ exx. - idem (H.V.) - 05-09-86 - 1 ♀ ex. - idem (H.V.) - 06-09-86 - 2 ♀ exx. - t.p. nabij trektelpost Red. Waard (H.V.)
<u>drieteenmeeuw</u>	- 10-08-86 - 1 ex. - doortrekkend r. W, vanaf trektelpost (de trektellers)
<u>grauwe vliegenvanger</u>	opm.: dit is pas de derde waarneming voor Culemborg! - half mei tot - mogelijk broedend in Pastorietuin half aug. '86 (P.d.Cl.)
<u>oeverzwaluw</u>	- 17-08-86 - ca. 8 exx. - in vlucht boven Verdistr. 9 (G.v.R.)
<u>tapuit</u>	- 06-09-86 - 1 ex. - t.p. Lazaruswaard (H.V.)
<u>kramsvogel</u>	- 28-08-86 - 1 ex. - fouragerend op weiland tegenover Zeedijk nr. 5 tesamen met 6 grote lijsters (G.v.R.)

De initialen van de waarnemers staan voor:

- P.d.Cl. = Pater de Cloet
- de trektellers = onze enthousiaste groep vogelaars die fanatiek om de week te vinden zijn op de trektelpost in de Redichemse Waard, t.w. Paul van Veen, Peter Berkien, Jandirk Kievit, Felix Schoenmakers
- H.V. = Henk Vennix
- G.v.R. = Gerard van Ruiten

In de decembernummer hoop ik de eerste ganzenwaarnemingen te kunnen vermelden. Kijkt u ook eens regelmatig omhoog en noteert u uw leuke, aardige, vreemde, interessante waarnemingen op een stukje papier. Inleveren op de bekende adressen!

Gerard van Ruiten

Aktiviteiten van de vogelwerkgroep.

Nu iedereen weer (al dan niet) uitgerust van vakantie terug is, is het de hoogste tijd dat we de draad weer eens opnemen en een aantal zaken betreffende inventarisaties van de afgelopen periode gaan afronden. Ook lijkt mij het nu het juiste ogenblik om de activiteiten voor het komende jaar eens op een rijtje te gaan zetten. Iedereen die zich geroepen voelt om hieraan mee te werken wordt verzocht om de komende bijeenkomsten van de vogelwerkgroep met zijn/haar bezoek te sieren.

Dit zijn de nog braak (?) liggende gebieden die we zullen gaan ontginnen:

- opkomstdiscipline
- trektelverslag 1985
- fenologie 1986; s.v.p. alle waarnemingen meebrengen
- BSP; eindverslag maken
- wintervoeding; draaiboek opnieuw opzetten
- vogelopvang kinderboerderij
- vogelarchief
- aanschaf nieuwe boeken: - bedr. en karakt. vogels
  - vogels in Limburg
  - naslagwerk steltlopers
- archief vogelgeluiden
- archief vogeldia's
- inventarisatie ralachtigen
- activiteiten 86/87
- ingekomen: - nieuwe handleiding BSP
  - kaartjes oeverzwaluwen RIN
  - PTT-projekt
  - Vogelbescherming: Vogelkursus KRO en vogelkijkdag
  - Vogels Ecologie en ontwik. nrs. 8, 9
  - ooievaarwaarnemingen RIN
  - kemphanenwaarnemingen
- vogelkonsulentschap

De eerstvolgende bijeenkomst van de vogelwerkgroep is op 13 oktober om 20.00 uur in "De Ketelvink".

Moet dit tijdstip vroeger i.v.m. jeugdleden?

Na afloop kunnen de nieuwste dia's weer vertoond worden!

Graag even afmelden bij verhindering! Tot ziens,

Henk Vennix
tel.: 1 4 3 8 2

Amfibieëntrek 1986.

Onder goede weersomstandigheden werd begin maart het doek om de amfibieën tegen te houden geplaatst. De emmers waarin de dieren dan terecht horen te komen werden pas geplaatst op het moment dat enige trek te verwachten viel.

Werd er in 1985 nog dubbeltjesgaas gebruikt, in 1986 werd er alleen van Nykolon-doek gebruik gemaakt. Het voordeel van dit doek t.o.v. gaas zijn legio: goedkoper in aanschaf, langere levensduur, makkelijker aan te brengen en te verwijderen en, het houdt ook salamanders tegen.

In vergelijking met 1985 werd er een langer stuk dijk beschermd. Tijdens nachtelijke zoektochten in 1985 was het mij nl. opgevallen dat veel padden het voetpad onder langs de dijk als trekbaan gebruiken. Om te beletten dat deze dieren de weg oversteken is in 1986 het doek tot in de bocht bij de tennisbaan geplaatst.

Pas op 17 maart werden de emmers ingegraven. Op 20 maart werden de eerste padden overgezet. Na deze dag werden er tot 17 april slechts 27 padden (10 ♂♂ en 17 ♀♀), 7 bruine kikkers (2 ♂ en 5 ♀) en 18 kleine watersalamanders (11 ♀ en 7 ♂♂) overgezet.

Op 17 april echter werden 34 ♂♂ en 7 ♀♀ de weg overgezet. De salamandertrek was toen grotendeels voorbij, bruine kikkers trokken nog volop.

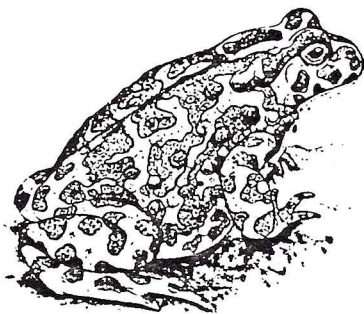
Bij nachtelijke controles bleek echter dat veel bruine kikkers over het doek of uit de emmers sprongen en in een paar sprongen de weg overstaken. M.a.w. het aantal in de emmers gevangen en overgezette bruine kikkers geeft geen goed beeld van het werkelijke over de weg getrokken bruine kikkers. Dit geldt ook in mindere mate voor de kleine watersalamander. Op sommige plaatsen kloten deze vrij gemakkelijk over het doek heen en vervolgden hun weg naar de Ronde Haven. In veel gevallen werden deze op land trage dieren dan op de weg dood gereden. 's Morgens zijn deze lijkjes haast niet meer te vinden, maar tijdens nachtelijke tochten heb ik 21 dode salamanders van de weg verwijderd.

Van zowel bruine kikkers als kleine watersalamanders kunnen dus geen betrouwbare gegevens worden gegeven en zullen verder onbesproken blijven.

Op 17 april dus 34 ♂♂ en 7 ♀♀ van de gewone pad.

Hierna is het weer dagenlang erg rustig, maar dan in de nacht van 21 op 22 april komt de trek goed op gang. In 9 dagen tijd wordt dan bijna 90 % van het totale aantal overgezet.

In grote lijnen komt het beeld van de paddentrek in 1986 overeen met dat van

Groene Pad

voorgaande jaren: veel trek bij hoge temperaturen en hoge luchtvochtigheid; in het begin meer ♂♂ dan ♀♀, later gaan de ♀♀ overheersen; gelijktijd een stijging van het aantal amplexen.

Het percentage dagtrekkers bedroeg in 1986 22 % en ook dit aantal wijkt weinig af van de in voorgaande jaren gevonden getallen.

Gezien het koude voorjaar, met half april nog minimum nachttemperaturen van -4° C. is het geen wonder dat de trek pas laat op gang gekomen is.

De piekperiode in trekactiviteit viel dit jaar in de periode van 21 - 29 april. Vergeleken met andere jaren is dit erg laat. In 1979, ook een erg 'laat jaar' viel de

piek in de periode van 10 - 15 april, dus beduidend vroeger in het jaar.

Het aantal overgezette padden in 1986 bedraagt 1106, 530 ♂♂ en 576 ♀♀, een aantal dat ten opzichte van 1985 met 2174 overgezette dieren tegenviel. De strenge winter van 1985/1986 zal hier ongetwijfeld mee te maken hebben. Vooral de tweede vorstperiode, met weinig of geen sneeuw, is veel padden waarschijnlijk fataal geworden. Door het ontbreken van een isolerende sneeuwlaag kon de vorst diep in de grond doordringen, waardoor veel padden zijn doodgevroren.

In 1986 dus 1106 padden, in 1985 2174. In de jaren 1979 - 1984 schommelde het aantal overgezette dieren zo rond de 1200 à 1300.

Het aantal van 2174 in 1985 springt er dus sterk uit. Wat in dat jaar opviel was het grote aantal, vooral kleine ♂♂ dat aan de voortplanting deelnam. Tegenover dit grote aantal ♂♂, nl. 1760 stond een betrekkelijk gering aantal ♀♀, nl. 414, wat een geslachtsverhouding oplevert van ♀ : ♂ = 1 : 4,5. In voorgaande jaren lag dit zo rond de 1 : 1,5.

Veel kleine $\sigma\sigma$ dus, waarschijnlijk voor het eerst aan de voortplanting deelnemend, en wetende dat $\sigma\sigma$ in het derde kalenderjaar geslachtsrijp worden, komen we op het geboortjaar 1983. Hier kom ik nog op terug.

$\sigma\sigma$ zijn een jaar later geslachtsrijp, dus pas in het vierde kalenderjaar. Het aantal aan de voortplanting deelnemende $\sigma\sigma$ zou dus in 1986 t.o.v. 1985 sterk moeten stijgen. Zou in 1986 de geslachtsverhouding $\sigma : \sigma$ weer ong. 1 : 1,5, wat normaal is, worden door het voor het eerst aan de voortplanting deelnemende $\sigma\sigma$ geboren in 1983, dan zou het aantal overgezette padden theoretisch 2830 bedragen hebben, nl. ong. 1700 $\sigma\sigma$ en ong. 1130 $\sigma\sigma$. Daar er in 1986 echter maar 1106 padden overgezet zijn, kan theoretisch gesteld worden dat de strenge winter 1985/86 aan ong. 1700 padden van de Ronde Haven-populatie het leven heeft gekost.

De vele kleine $\sigma\sigma$, in 1985 voor het eerst aan de voortplanting deelnemend, zijn dus in 1983 geboren. Dat roept meteen de vraag op of er in dat jaar, of in de jaren erna iets gebeurd of veranderd is waardoor veel meer padden dan in andere jaren geslachtsrijp konden worden.

In de jaren na 1983 is er niet iets in positieve zin veranderd. Nieuwbouw aan de Korte Meent en Binnenmolenstraat hebben het biotoop verkleind. In hoeverre dit een nadelige invloed op de padden heeft is niet te zeggen.

In juni 1983 trad de Lek voor de derde keer dat jaar buiten zijn oevers. Hierdoor steeg ook het waterpeil in de Ronde Haven en grote delen van de oever kwamen onder water te staan.

Het nu volgende verhaal is hypothetisch, maar zou heel goed de ware gang van zaken dicht kunnen benaderen.

De ondergelopen oevers vergroten het biotoop van de in de Ronde Haven aanwezige paddenlarven enorm. Van voedselconcurrentie is dan ook nauwelijks sprake meer. Sterfte onder de larven, afgezien van predatie treedt nauwelijks op. Veel larven metamorfoserend en trekken het land op. Daar vinden ze klaarblijkelijk een geschikt zomer- en overwinteringsbiotoop. In 1985 nemen de $\sigma\sigma$ geboren in 1983 deel aan de voortplanting, in 1986 ook de $\sigma\sigma$.

De conclusie van het hele verhaal is de volgende: De grootte van de zich in de Ronde Haven voortplantende populatie van de Gewone Pad (Bufo bufo) wordt in grote mate bepaald door de omstandigheden in de Ronde Haven tijdens het larvale stadium van de soort.

M.a.w. het overzetten van grote aantallen padden tijdens de voorjaarstrek beïnvloedt de grootte van de populatie niet of nauwelijks. Dit wordt ondersteund door de aantallen die jaar in jaar uit overgezet worden.

Bovenstaande conclusie roept meteen de vraag op of het overzetten ten koste van veel geld en tijd wel zinvol is.

Het antwoord hierop moet m.i. een ondubbelzinnig "ja" zijn.

Ja, omdat het educatief een slechte zaak zou zijn als een natuurvereniging als de N.V.W.C. niets zou ondernemen tegen het grote aantal verkeersslachtoffers onder de padden en kikkers. In de loop der jaren is de 'Paddenactie' een, ook in de plaatselijke pers, steeds weerkerend evenement geworden, en hierdoor één van de visitekaartjes van de N.V.W.C.

Ik denk dat veel mensen door de 'Paddenactie' anders en op een positieve manier over de padden in bijv. hun tuin zijn gaan denken.

Dus d.m.v. de 'Paddenactie' wordt een stukje educatie bedreven.

Ja, omdat door allerlei beschermingsacties in het hele land in de loop der tijd veel bekend is geworden over de voorjaarstrek van amfibieën. Zouden alleen professionele onderzoekers zich met het verschijnsel trek bezighouden, dan zouden nu nog veel facetten van die trek onbekend zijn. (De eerste twee publicaties betreffende dagtrek bij amfibieën beschrijven de Culemborgse situatie).

Ja, omdat het tegengaan van de automoord op aantallen zoals in Culemborg worden overgezet op zich alleen rechtvaardiging is van de tijd en geld die de actie jaarlijks kost. (Bij een verkeersintensiteit van 10 auto's per uur wordt 30 % van de trekkende dieren gedood). De verkeersintensiteit bij de Ronde Haven is echter veel hoger met dus meer slachtoffers.

En ja, omdat het redden van individuele beesten voor de medewerkers aan de 'Paddenactie' belangrijk genoeg is om er mee door te gaan. Ze zijn hierdoor op een zinnige manier en met veel voldoening bezig met een jaarlijks terugkerend natuurgebeuren. Daarom, alle medewerkers aan de acties in de loop der jaren, controleurs, gaasingravers, gaasopruimers, koffiezetters en koffiedrinkers namens de padden hartelijk bedankt.

Literatuur:

- Berg. L.W.J. van den en A.H. Stumpel 1978. Gegevens over voortplantingsbiotopen van de gewone pad in het gebied van de grote rivieren. De Levende Natuur 81: 173 - 178.
- Bleumink, W., G.J. Krips en J. Verdouw, 1979. De Gewone Pad in Den Haag. Drie jaar beschermd door een wegafzetting. Lacerta 37 (6): 90 - 101.
- Dijkstra, A.J. 1984. Amfibieën in de provincie Utrecht. Provinciale Waterstaat van Utrecht, afd. Ecologie.
- Gelder, J.J. van, 1973. A quantitative approach to the mortality from traffic in a population of Bufo bufo. Oecologica 13: 93 - 95.
- Jong, Th. de, 1981. Dagtrek bij de Gewone Pad. Lacerta 40 (2): 25 - 27.
- Jong, Th. de, 1984. Dagtrek bij de Gewone Pad in Culemborg in 1982. Lacerta 42 (7): 130 - 135.
- Sparreboom, M. 1981. De amfibieën en reptielen van Nederland, België en Luxemburg. Balkema, Rotterdam. pp 1 - 284.
- Subwerkgroep amfibieën Groesbeek, 1978. Het overzetten van amfibieën in Groesbeek 1978 + 1979. Werkgroep Milieubeheer Groesbeek.
- Vermehren, Kaj., 1977. Kikkers en padden. Balkema Rotterdam pp 1 - 228.

Theo de Jong

Nestkastennieuws

nieuws van de werkgroep stootvogel- en uilenkasten

Nu het broedseizoen weer achter de rug is, is het resultaat van dit jaar vast te stellen. Dit jaar zijn er 9 nieuwe kasten opgehangen, waarvan 6 valkenkasten en 3 bosuilenkasten. Drie valkenkasten zijn van de boom gevallen, waarvan één door sabotage.

Van het totaal aantal bosuilenkasten is alleen één nieuwe kast bewoond geweest. Van de oude valkenkasten zijn er twee bewoond geweest.

Kortom 1986 is voor de stootvogels en uilen een vrij slecht jaar geweest.

	EIEREN	JONGEN
uilenkast 76	2	2
valkenkast 14	3	3
valkenkast 10	6	4

Valkenkast 10 is voor het eerst in 9 jaar bewoond geweest.

Door mijn studie ben ik niet meer in staat om veel tijd aan de nestkasten te besteden. Het is noodzakelijk voor het voortbestaan van deze werkgroep dat er enige medewerkers bij komen. Het liefst personen in het bezit van auto met trekhaak voor het vervoer van kasten en van de ladder.

Nieuwe medewerkers kunnen zich bij ondergetekende melden, zodat wij t.z.t. een vergadering kunnen beleggen.

Het werk bestaat uit: schoonmaken van de kasten, ophangen van nieuwe kasten of vervangen van oude kasten en in het voorjaar om de 2 à 3 weken controleren.

Indien er genoeg medewerkers zijn kunnen we het gebied waar de kasten hangen splitsen, zodat het controleren en onderhoud minder tijd kost.

Arjan v.d. Veen
Jan van Riebeckstraat 52
tel.: 1 5 0 0 1

Verslag

maandelijkse vergadering d.d. 15 september 1986.

aanwezig: Breun, Gerard, Marco, Jan, Leo, Henk, Marcel, Kars en Berry.

afwezig: (met kennisgeving) Kees, Kees, Frans, Joop en Harry.

Ingekomen:

diverse tijdschriften
brochure waterkwaliteitsbeheersplan
kaart met veenbesparelmoervlinder van Kars & Nico
herpetologische studievereniging: agenda ledenvergadering
inst. v.oecologisch onderzoek: ringen van vogels

Vogelkursus:

Reeds 39 aanmeldingen, waarvan 27 niet-leden! De cursus start op 27 september.

Opkomst werkgroepen:

De opkomst valt de laatste tijd tegen. Alle data en tijden staan in de Hak-al; dus zo gauw deze ontvangen wordt de data in de agenda noteren!
Afmelden bij verhindering wordt erg op prijs gesteld!

Stroopwafelactie:

In de voorverkoop zijn al 566 van de 1500 pakjes verkocht, dus succes lijkt verzekerd. In de pers wordt hieraan nog aandacht besteed.

Vacature bestuur:

Kars neemt de functie van voorzitter waar tot een nieuwe voorzitter gekozen is. Enkele kandidaten zijn reeds gepolst. Kars schrijft een jaarvergadering uit welke op 19 januari 1987 zal worden gehouden.

Gegadigden voor de vacature van bestuurslid kunnen worden voorgedragen bij de sekretaris, t.w. Gerard van Ruiten. Voorwaarde is wel dat een bestuurslid een actief lid van de vereniging dient te zijn. Misschien ten overvloede wordt er nogmaals op gewezen dat de beslissingsbevoegdheid van onze vereniging ligt binnen de deelnemers aan de maandelijkse vergadering en niet binnen het bestuur. Onderwerpen voor de jaarlijkse vergadering zijn Staatsbosbeheer, uiterwaarden of Geldersch Landschap in de vorm van dia, film of voordracht.

Kampen:

Het kamp te Swalmen bleek een goed plantenkamp, erg geslaagd zonder enige weerklank! Er werden zelfs enkele zeldzame soorten gevonden.

Voorstel winterkamp op Texel, wat meer noordelijk dan vorige keren, b.v. omgeving Slufter.

Voorstel Hemelvaartskamp bij 't Oppertje te Lelystad. Dit wordt een vogelkamp alleen voor tentbewoners.

Lezingen:

26 september: Galapagos - Dick Jonkers
24 oktober : de Veluwe - E. van Hell
14 november : Vogels van de Noordkaap - E.H. Bunders
19 december : Kenia - Harry v.d. Warenburg
januari : slangen? - ?
februari : ganzen? - P. van Galen
maart : Falkland - van Bohemen
april : bodemonderzoek - ?
mei : vlinders? - Kars

Jeugdavonden:

Degene die de avond verzorgt, dient ook voor de spullen te zorgen. Leo doet beroep op andere leden om behulpzaam te zijn bij het goed verlopen van deze avonden.

Zoogdierenwerkgroep:

In het weekend van 12 - 14 september werd met succes een muizendeterminatieonderzoekje gedaan; zie verslag elders in deze Hak-al.

Projektiescherm:

Breun heeft info ingewonnen betreffende prijzen en afmetingen. Kontakt wordt opgenomen met Wim Kievit voor advies.

Rondvraag:

Marcel verhuist per 1-1-1987 naar Nieuwegein. Hierdoor dient het vogelkonsulent-schap te worden overgedragen.

Henk Vennix

Stroopwafelaktie 1986.

De tweede N.V.W.C.-stroopwafelaktie is achter de rug. Wederom een groot succes. In de voorverkoop onder de leden waren al ruim 560 pakjes van de 1500 bestelde verkocht.

Dankzij de medewerking van vele leden en de jeugdgroep waren de resterende 940 pakjes zaterdagmiddag om 16.00 uur uitverkocht.

Er waren vele leuke reacties te horen op onze aktie en hoefde het doel van de aktie, vloerbedekking in "De Ketelvink", vaak niet eens genoemd te worden.

De weersomstandigheden waren uitstekend, wat de huis-aan-huis verkopers(sters) de nodige zweetdruppeltjes kostte; de verkopers op de Markt zaten echter heerlijk in de zon te genieten!

De netto-opbrengst van deze aktie is nog niet precies bekend, daar nog enkele gemaakte kosten dienen te worden verrekend.

De schatting is echter dat de opbrengst van de aktie plus een ontvangen subsidie van f 1.000,-- van de Stichting Zomerfeesten bijna voldoende moet zijn voor een nieuwe vloerbedekking. U hoort er uiteraard meer van.

Naast de medewerkers, jong en oud, die ik wil bedanken voor hun medewerking en inzet wil ik in het bijzonder bedanken Breun Jansen en Gerard van Ruiten die de stroopwafels in Gouda hebben afgehaald en Jan Rietvink voor de kontakten met de bezorgers van de Hak-al (ditmaal bezorgers van stroopwafels).

Misschien volgend jaar opnieuw een aktie! Wensen zijn er nog genoeg, nieuw dia-scherm, vervanging dia-projector, geluidsapparatuur, tuingereedschap etc., etc. Misschien komen er nog toezeggingen van het Anjerfonds en de Stichting Zomerpostzegels, welke van onze zijde subsidieaanvragen hebben ontvangen voor bovenvermelde wensen.

Hopelijk is daar in de volgende Hak-al (december) meer over te melden.

Tot ziens,

Harry van de Warenburg

Exkursie-programma

*** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EKSKURSIES VANAF "DE KETELVINK" ***

*****

donderdag 16 oktober 1986:

Jeugdekskursie naar het Beesdse Veld o.l.v. Peter Berkien. Vertrek: 08.00 uur.

vrijdag 17 oktober 1986:

Jeugdavond in "De Ketelvink", aanvang: 19.00 uur. Thema: *herfststukjes maken*.

maandag 20 oktober 1986:

Maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 24 oktober 1986:

Dia-avond over de Veluwe; aanvang 20.00 uur. Zie konvo!

zaterdag 25 oktober 1986:

Exkursie naar de Kil van Hurwenen o.l.v. Leo v.d. Kooij; vertrek: 08.00 uur.

vrijdag 31 oktober 1986:

Jeugdavond, aanvang: 19.00 uur. Thema: *collages maken van bladeren en bladafdrukken*.

zaterdag 1 november 1986:

Fietsekskursie naar Hagestein o.l.v. Kars Veling; vertrek: 08.00 uur; "wintervogels".

vrijdag 7 november 1986:

Jeugdavond over de vraag: "Hoe leg je een verzameling aan?"; aanvang: 19.00 uur.

maandag 10 november 1986:

Vergadering Milieuwerkgroep; aanvang: 20.00 uur. Agendapunt o.a. "problematiek dijkverzwaring".

vrijdag 14 november 1986:

Jeugdavond, aanvang: 19.00 uur. Thema: *takken en knoppen; bomen in de winter*.

maandag 17 november 1986:

Maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

woensdag 19 november 1986:

UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL DECEMBER 1986.

vrijdag 28 november 1986:

Jeugdavond, aanvang: 19.00 uur. Thema: *het traditionele koekvergulden*.

zaterdag 29 november 1986:

Start knotseizoen 1986 - 1987; konvo volgt.

maandag 8 december 1986:

Vergadering Zoogdierenwerkgroep; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 12 december 1986:

Jeugdavond, aanvang: 19.00 uur. Thema: *Hoe en waarom knotwilgenonderhoud*.

maandag 15 december 1986:

Maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

